

Wervenberaad

Project Gebruik & Inrichting

Bijeenkomst: Buren spreken burens: Oudegracht, rak 8 t/m 11
Datum en plaats: Maandag 13 april, de Grote Werf, Oudegracht 201

Aanwezig:

Bewoners: Ongeveer 10 bewoners en ondernemers
Gemeente: Gerrit Heenck (Wervenmeester), Julia van Ooijen (Secretaris Wervenmeester)
Wervenberaad: Wilfried Claus, Robin van Essen, Ingrid Kaagman, Jules Kneepkens, Esther Daniels

Samenvatting

Opening; op 13 april organiseerde het Wervenberaad in evenementenruimte de Grote Werf een bijeenkomst uit de serie “Buren spreken burens” voor Rak 8 t/m 11:

- Rak 8 Kalisbrug-Maartenbrug
- Rak 9 Maartensbrug-Gaardbrug
- Rak 10 Gaardbrug-Hamburgerbrug
- Rak 11 Hamburgerbrug-Weesbrug

Esther Daniels, tevens bewoner Kromme Nieuwegracht, schetste het verloop van de avond. De bijeenkomsten worden per rak of groep van rakken georganiseerd, om het net op te halen (wat denken, vinden en willen bewoners qua leefomgeving), maar ook om te kijken wat bewoners zelf met elkaar kunnen oppakken.

Esther vraagt de aanwezige bewoners wat hun motivatie is. Alle 10 noemen ze “nieuwsgierigheid”. Ook is men benieuwd wat er nu wel en niet mag. Een aantal bewoners woont er pas kort, en heeft geen idee wat je precies met de werf voor de eigen deur mag. Er wordt een stukje vertoond uit de serie De werven van Utrecht:

<https://www.youtube.com/watch?v=Yq4jnD4QVcQ>

Wervenberaad; het Wervenberaad is een groep van binnenstadsbewoners, die proberen om het gebruik en de inrichting van de grachten en werven nog leuker en beter te maken, en met de gemeente mee te denken en deze te adviseren. Het Wervenberaad probeert bewoners en gemeente te verbinden, en initiatieven op de grachten en werven te ondersteunen en aan te jagen.

Wervenmeester; Gerrit Heenck, de wervenmeester, vertelt over zijn functie, die hij een paar jaar geleden heeft gekregen, en die hij grotendeels zelf heeft mogen invullen. Hij voert de regie over het beheer en gebruik van het wervengebied.

Vergroenen en andere activiteiten; Esther vertelt iets over de vergroening binnen het wervengebied, onder andere over de Kromme Groenegracht en het project op Rak 17 (Nieuwegracht), waar de bewoners zelf met beplanting aan de slag gingen, over de Opschoondag, de veegclub van de Nieuwegracht en “Kom in de Kelder” waarbij burens elkaars werfkelders voor elkaar openstelden op de nationale burendag.

Groen / Schoon, heel en veilig / Buren spreken buren

Op basis van deze 3 thema's werd verder gesproken over:

- **Groen;** over meer of juist minder plantenbakken, wel of geen afscheidingen en bankjes op de werf, niet vergroenen maar de verstening van de monumentale uitstraling behouden, of juist meer.
- **Buren spreken buren/sociale cohesie;** er werd gesproken over dat er op deze rakken specifiek niet heel veel wordt georganiseerd, maar dat men de dingen die worden georganiseerd voor de binnenstad, erg kan waarderen. Gesproken werd over Gastheerschap & Cultuur (gluren bij de buren voor en door bewoners Museumkwartier), Montmartre aan de Gracht, Open Monumentendag, Open Tuinendag Utrecht, Sinterklaas, Gay/Canal Pride, enz. Op dit rak zijn geen actieve WhatsApp-groepen, er is wat minder contact. Een paar ondernemers proberen een contactgroep te vormen, maar hebben niet van iedere winkelier de gegevens. Er is nog niet direct animo om bijvoorbeeld ook hier veegclubs op te richten. Op met name Rak 8 en 9 is dat ook niet haalbaar, er passeren duizenden toeristen per dag, dat zorgt voor veel vervuiling en afval, de gemeente ruimt goed op in het winkelgebied.
- **Schoon, heel en veilig;** er werd o.a. gesproken over bankjes en picknickbanken, enz., en of dat meer of minder moet zijn. Er wordt begripvol omgegaan met mensen die voor hun werfkelders zitten, dat hoort erbij. Soms laat men zijn afval achter, maar dat wordt niet als erg problematisch gezien.

Verslag

Opening

Op 13 april organiseerde het Wervenberaad in evenementenruimte de Grote Werf een bijeenkomst uit de serie “Buren spreken buren” voor Rak 8 t/m 11:

- Rak 8 Kalisbrug-Maartenbrug
- Rak 9 Maartensbrug-Gaardbrug
- Rak 10 Gaardbrug-Hamburgerbrug
- Rak 11 Hamburgerbrug-Weesbrug

Dit is de zevende bijeenkomst op dit gebied. De aanwezige bewoners wonen allemaal op de gracht, en er zijn een aantal ondernemers aanwezig.

De aftrap werd gegeven door Esther Daniels, die het verloop van de avond schetste, en zelf bewoner van de Kromme Nieuwegracht is. Uitgelegd werd dat deze bijeenkomsten per rak (een gebied tussen 2 bruggen) of groep van rakken worden georganiseerd. De bijeenkomsten zijn bedoeld om het net op te halen (wat denken, vinden en willen bewoners qua leefomgeving), maar ook om te kijken wat bewoners zelf met elkaar kunnen oppakken. Met de uitkomsten wordt een adviesrapport voor de gemeente opgesteld.

De rakken 8 t/m11 spreken elkaar weinig. Er is per rak wel sociale cohesie, maar er zijn geen WhatsApp groepen bekend. Dit hangt onder andere samen met dat er veel winkels en horeca is gevestigd.

Wervenberaad

Esther vertelt dat het Wervenberaad een groep van enthousiaste binnenstadsbewoners is, die erop gericht is om het gebruik en de inrichting van de al mooie grachten en werven nog leuker en beter te maken, en ze ook mooi te houden. Het Wervenberaad probeert de spin in het web te zijn die bewoners en gemeente verbindt, en mooie initiatieven op de grachten en werven ondersteunt en aanjaagt. Het Wervenberaad streeft ook het bevorderen van saamhorigheid binnen het wervengebied na. Zo wordt er onder andere jaarlijks een Opschoondag georganiseerd, waarbij de werven worden opgeruimd en geveegd. Op 21 maart was de vorige editie. Ook legt Esther na vragen uit dat het vanavond niet gaat over het opruimen van illegaal gestalde bootjes en dat er geen link is met de acties op het gebied van de keldergewelven, en dat dit daarom vanavond ook niet op de agenda staat. Het Wervenberaad werkt samen met de gemeente, en benadert bewoners en bedrijven.

Wervenmeester

Gerrit Heenck, de wervenmeester, neemt het stokje over. Hij vertelt over zijn functie, die hij een paar jaar geleden heeft gekregen, en die hij grotendeels zelf heeft mogen invullen. De wervenmeester voert de regie over het beheer en gebruik van het wervengebied. Wat de wervenmeester doet en hoe je hem kan bereiken kan je onder “wervenmeester” vinden op de website van de gemeente, of via deze link:

<https://www.utrecht.nl/wonen-en-leven/bouwprojecten-en-stedelijke-ontwikkeling/bouwprojecten/bouwprojecten-in-binnenstad/herstel-werven/wervenmeester>

Vergroenen en andere activiteiten

Esther vertelt iets over de projecten op het gebied van vergroening binnen het wervengebied. Bewoners zijn zelf begonnen met het plaatsen van plantenbakken op de Kromme Nieuwegracht, globaal tussen huisnummers 56 en 90. Er wordt verteld over het project op Rak 17 (Nieuwegracht),

waarbij er van alles is gedaan om het rak wat groener te maken, waarbij de bewoners zelf met . Er wordt gesproken over initiatieven om bewoners (nog) meer aan elkaar te koppelen, zoals de Opschoondag en “Kom in de Kelder” waarbij burenhun werfkelders voor elkaar openstelden op de nationale burendag. Op de Nieuwegracht bestaat al lang een veegclub.

Groen / Schoon, heel en veilig / Buren spreken burenh.

Het gesprek wordt voortgezet aan tafel, op basis van deze 3 thema's.

Groen

Hier wordt onder andere genoemd:

- De bomen zijn belangrijk en beeldbepalend. Er wordt gesproken over de boombesparende maatregelen. In de constructies zijn bewoners ook planten gaan plaatsen.
- Mogen geveltuinen op de werf? Zijn hier regels voor? Ze zijn niet gewenst, omdat het effecten qua optrekkend vocht kan hebben op de keldermuren.
- Groen is mooi, maar niet te veel, de werf moet wel zichtbaar blijven, dus afscheidingen worden niet gezien als gewenst.
- De huidige boomspiegels met zwarte aarde worden gewaardeerd. Je kan die best vergroenen, maar binnen welke regels is (nog) niet duidelijk. Meer groen kan zorgen voor meer insecten en ander leven. Wat kan er zonder schade voor de bomen? Uniforme randen waarbinnen je kan werken? Kan de gemeente dat faciliteren?
- Uniformiteit of je eigen keuze? Op deze rakken is men meer voor vrijheid, en niet voor uniformiteit.
- Het toestaan van (veel/grote) plantenbakken en potten maakt de werf groener, maar betekent ook dat er mogelijk “afscheidinkjes” ontstaan en de open sfeer wordt aangetast. Wat zijn de regels?
- De Gemeente moet duidelijker maken wat er wel en niet mag.
- Veel bewoners hechten aan de monumentale uitstraling door de strakke, versteende en opgeruimde werf. Het moet niet te strak worden, maar te veel bootjes, tafels en andere dingen verstoren die orde en netheid dan weer wel.
- De Oudegracht is autovrij gemaakt bij o.a. Rak 11, maar het staat nu of vol met fietsen, of het is erg kaal en versteend.

Schoon, heel en veilig

Om de gracht schoner en veiliger te maken, wordt genoemd:

- Waarom worden de spelregels niet duidelijk gemaakt bij de werftrappen? Overweeg om bordjes met “werfregels” op te hangen bij de werftrappen: u bent te gast. Tegelijk ook: je moet niet alles willen regelen.
- Waarom zijn er in het hoogseizoen geen afvalbakken op de werven of bij werftrappen? Meer prullenbakken bij de werven? Er wordt aangegeven dat je dit bij de gemeente kan melden.
- Met name op de bruggen blijven containers staan en (grof) afval liggen. Heeft de gemeente geen systeem waarbij ze ook zelf kijken, zoals in het winkelgebied?
- De werf is van iedereen, zet je meubels buiten, mag de passant er ook op zitten, dat geeft ook gezelligheid.
- Wonen in de binnenstad is mooi, maar heeft soms ook minder positieve consequenties. Denk aan afval op de werven.
- Er is hier en daar wel toenemende rommel, bootjes en bankjes op de werf, complete tuinsets, en zelfs afscheidingen. Wat mag en kan je laten staan? Regels?
- Bankjes voor je werfkelder trekt veel publiek, dat is soms leuk (maar soms ook vervelend (lawaaï, afval)).
- Last van blikjeszoekers; er wordt een idee geopperd om blikjes en flesjes in bakken o.i.d. aan te bieden. Is er geen kunstenaar te vinden die een bijzondere/mooie oplossing kan ontwerpen?
- De rakken zijn ook een Rijksmonument, zijn er geen regels om dat te beschermen?
- Zou er niet iets door de gemeente kunnen worden gedaan voor nieuwe bewoners en ondernemers qua informatie over de werven?
- De wervenmeester geeft aan dat er veel op de website staat, zoals het uitstillingsbeleid, maar bewoners en ondernemers ervaren dat toch als versnipperd.
- Mensen maken van alles vast aan de werfmuren, of boren er zelfs gaten in; mag dat? Nee, het is namelijk erfgoed, maar er is weinig tot geen handhaving?
- Het zou fijn zijn als er meer duidelijk is over wat er mag in werfkelders, een ondernemer geeft aan dat het erg lang duurt voor de gemeente daar duidelijkheid over geeft.
- Wat mag er allemaal qua reclame en uithangborden? Het is vaak lastig om te laten zien wat er op de werf zit/gebeurt.
- Grote evenementen op de grachten belemmeren de ondernemer met een botenverhuur in de exploitatie.
- Afval blijft vaak lang liggen, als je het niet meldt, duurt het lang voordat de gemeente zelf actie onderneemt.

Buren spreken buren

Om elkaar vaker te ontmoeten of beter te kunnen bereiken, wordt genoemd:

- Op deze rakken wordt niet iets georganiseerd, maar de dingen die worden georganiseerd voor de binnenstad, kan men erg waarderen. Gesproken werd over Gastheerschap & Cultuur (gluren bij de buren voor en door bewoners Museumkwartier), Montmartre aan de Gracht, Open Monumentendag, Open Tuinendag Utrecht, Sinterklaas, Gay/Canal Pride, enz. Op dit rak zijn geen actieve WhatsApp-groepen, er is wat minder contact.
- Geen bekende WhatsApp-groepen, wel in corona, een paar ondernemers zijn bezig om wel iets op te zetten, o.a. om elkaar te kunnen bereiken bij overlast op straat.
- Betrokken ondernemers: Varen in Utrecht probeert haar stuk werf aantrekkelijk en schoon te houden. Sommige ondernemers hebben als buren contact met elkaar, maar er is geen echte winkeliersvereniging, anders dan belangenorganisatie CMU, die toch wat op afstand staat.
- Er wordt geopperd om een “De groenste werf”-wedstrijd te houden, maar er is geen animo voor de organisatie. Wellicht iets voor de gemeente of het Wervenberaad?
- Een buurtbootje zou leuk zijn, maar waar laat je die? Zouden er kelders met ruimte zijn. Genoemd wordt dat er veel half gezonken bootjes langs de singel liggen. Aangegeven wordt dat de havendienst die wel opruimt.
- Meer muziek op de werven zou leuk zijn, Jazz aan de Werf o.i.d., maar Opera op de gracht is gestopt door een teveel aan regelgeving en risico's.